

Kalmár Zsolt

VALAMI
KEZDŐDIK,

VAGY
VÉGZŐDIK?

TÍPOGRAFIKA KÖNYVEK

*Életünk
néhány ősbemutató
és az azokat követő
ki tudja mi lesz- ek?*

TYPOGRAFIKA KÖNYVEK, 2007

Kalmár Zsolt VALAMI
KEZDŐDIK,

VAGY
VÉGZŐDIK?

Szerkesztette és tervezte: *Barabás Ferenc*

ISBN 963 86937 6 2

Kiadja a *Typografika Kft., Békéscsaba*

Felelős kiadó a kft ügyvezetője

Nyomdai előkészítés: *Typografika Kft., Békéscsaba*

Nyomtatás–kötés: *Dürer Nyomda Kft., Gyula*

Felelős vezető: Kovács János

ELŐSZÓ HELYETT

» KALMÁR ZSOLT: *Valami kezdődik, vagy végződik?*
című könyve elé «

Jómagam fölöttébb ritkán olvasom el egy könyv elején az előszót, mert akármilyen rövid, untat. Ebből okulva, úgy hiszem, az a legokosabb húzás, ha egyszerűen rögzítem: ez *Kalmár Zsolt képi gondolkodó* nagyszerű új könyve. Szűk rosta a harmincra hízott alkotói esztendőik terméséből. Harminc produktív év: életképes, halálképes kor. Szerzőnk fenséges fotókat közöl, a képekkel szellemes aforizmák, versek, kommentárok párosodnak. Ez a Kalmár-féle képi gondolkodás kéjes könnyedsége. Pompás szem, csípős önirónia, fanyar humor. Kikacagni a súlyos, mély életbölcsségeket, aztán elegánsan belepusztulni a röhgésbe. Az album közepén találnak egy fotót, a Duna parton hegedül egy valaha szebb napokat látott, vén utcazenész, mellette egy mozdíthatatlanul fesztelen bronz bohóc ücsörög a korláton. Átellenben annyi: Mindenki / Maga / Módján / Marad / Magára. Ha lenne cél, ezzel oda is értünk volna. Persze az is előfordulhat, hogy ez még csak a startvonal.

GRECSÓ KRISZTIÁN

VALAMI
KEZDŐDIK,
VAGY
VÉGZŐDIK?

**Elvesztett eszméletem
máshol talált rám.
– Ott kezdem újra.**

VALAMI
KEZDŐDIK,
VAGY
VÉGZŐDIK?

Ugyanaz
nem ugyanaz
nem ugyanakkor.

VALAMI
KEZDŐDIK,
VAGY
VÉGZŐDIK?

JEAN PAUL SARTRE SZORONGÁSA

Tudok valamit,
ami több, mint én,
de még sem más.

Tudok valamit,
ami nem most
és nem itt van bennem.

Én vagyok az
egy számomra még nem létező irányban.

VALAMI
KEZDŐDIK,
VAGY
VÉGZŐDIK?

KELLENEK AZ ÁLMOK,
MERT AMI NINCS
AZ HOL LEGYEN?

NYÁR

**Valami forró levegőben
minden olyan véletlen volt,
olyan véletlenül nekünk rendezett.**

KELLENEK AZ ÁLMOK,
MERT AMI NINCS
AZ HOL LEGYEN?

REJTÉLYÜNK

Önkéntelenül
Összeállt
Szándékaink.

KELLENEK AZ ÁLMOK,
MERT AMI NINCS
AZ HOL LEGYEN?

Egy pad és a tér
akkor több,
mint egy pad és a tér,
ha valami történt ott,
ami sokkal többet ér.
S mivel a történés
vissza nem hozható,
nos hát ezért jó,
ha legalább a hely a helyén marad.
Mert most már
mindaz híján, mindaz belefér,
ami több volt nála. –
Így lesz önmagánál többé válva
a folyton mesélő örök hallgató:
Egy akkori világ magunkba zárva.

KELLENEK AZ ÁLMOK,
MERT AMI NINCS
AZ HOL LEGYEN?

AZ UTAZÁS DÍCSÉRETE

Annyira hihetetlen ma itt,
hogy holnap otthon leszek,-
Mint amennyire hihetetlen lesz
holnap otthon,
hogy tegnap itt voltam.

KELLENEK AZ ÁLMOK,
MERT AMI NINCS
AZ HOL LEGYEN?

A közelség
megszerettet,
majd
megutáltat.

A távolság
megszépít,
majd
elfeledtet.

Hát ennyi,
ami az enyém belőled.

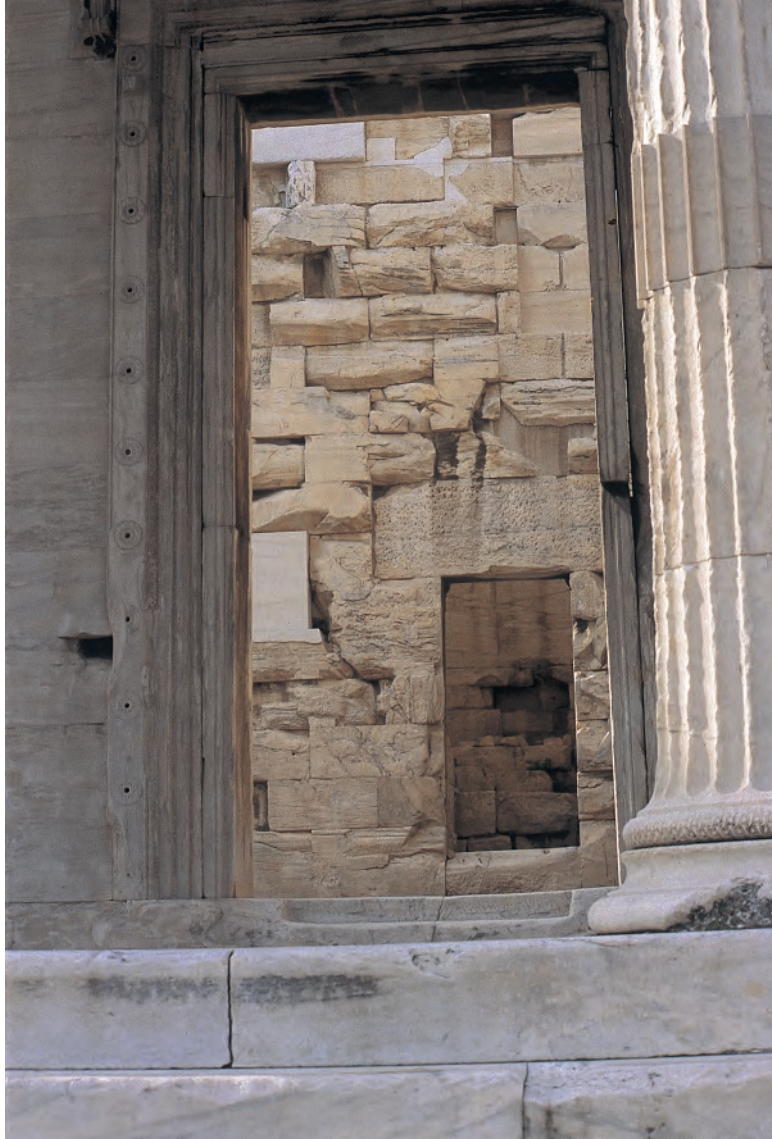
KELLENEK AZ ÁLMOK,
MERT AMI NINCS
AZ HOL LEGYEN?

PINK FLOYD

Hová lettek
ócska rádió állomáskeresőjén
megtalált, aztán tovatűnt
egymásépillanataink?

KELLENEK AZ ÁLMOK,
MERT AMI NINCS
AZ HOL LEGYEN?

**A BOLDOGSÁG FÉNYKÉPTÉMA:
ADDIG TART,
AMEDDIG KATTAN**

**A bilitól fejlődünk
az ágytálig.**

A BOLDOGSÁG FÉNYKÉPTEMA:
ADDIG TART,
AMEDDIG KATTAN

A kettős tudat egyike
pofátlanul hazudik!

Ez pedig az egészséges.

A BOLDOGSÁG FÉNYKÉPTÉMA:
ADDIG TART,
AMEDDIG KATTAN

HA

egész lennék
nem félnék.

A BOLDOGSÁG FÉNYKÉPTÉMA:
ADDIG TART,
AMEDDIG KATTAN

Csak egyszer sírnak utánunk
mintegy tíz perc időtartamban.

Másnap a busz
ugyanúgy öt óra nulla nyolckor indul,
a sofőr elmondja szokásos vicceit,
– hét végén szüreti bál –
új arcok, új kapcsolatok.

S mint ha nem is lettünk volna.

A BOLDOGSÁG FÉNYKÉPTEMA:
ADDIG TART,
AMEDDIG KATTAN

ALLITERÁCIÓ „M”

Mindenki

Maga

Módján

Marad

Magára.

A BOLDOGSÁG FÉNYKÉPTÉMA:
ADDIG TART,
AMEDDIG KATTAN

Hangulattá silányodott
előző életek eszenciája
zsigerből mosolyog tévutainkon.

A BOLDOGSÁG FÉNYKÉPTÉMA:
ADDIG TART,
AMEDDIG KATTAN

Az eltöltött időt
megihattuk volna,
felszívódott volna,
Részegek lehettünk volna.

A BOLDOGSÁG FÉNYKÉPTEMA:
ADDIG TART,
AMEDDIG KATTAN

GYÜMÖLCS DILEMMA

Mikor majd
beérek,
mikor majd
kifejlődöm magam, –
elérve a bölcselet eme fokát, –
ahonnan már csak az ég van tovább,
ahol már minden csepp teljes zamat,-

El fogok rohadni, –
mint a gyümölcs általában.
Semmivé válok majd, – hacsak
nem érettebb a világ nálam.

A BOLDOGSÁG FÉNYKÉPTÉMA:
ADDIG TART,
AMEDDIG KATTAN

HA NÉHA LEÜLÖK
ÉS NEM CSINÁLOK SEMMIT,
ÍZLELEM AZ IDŐT.
MÚLTAT, JELENT,
S TALÁN A JÖVŐT.

Nem tudjuk
melyik az a percünk,
ami után
már egy percünk sem lesz.

HA NÉHA LEÜLÖK
ÉS NEM CSINÁLOK SEMMIT,
ÍZLELEM AZ IDŐT,
MŰLTAT, JELENT,
S TALÁN A JÖVŐT.

Fentről jön,
mi benned van,
mi belőled árad.
De mire földet ér,
már árnyéka
önmagának.

HA NÉHA LEÜLÖK
ÉS NEM CSINÁLOK SEMMIT,
ÍZLELEM AZ IDŐT:
MŰLTAT, JELENT,
S TALÁN A JÖVŐT.

Mikor lelked melengette ágyadból
nehéz a felkelés,
kicsit szereted a halált.

HA NÉHA LEÜLÖK
ÉS NEM CSINÁLOK SEMMIT,
ÍZLELEM AZ IDŐT:
MŰLTAT, JELENT,
S TALÁN A JÖVŐT.

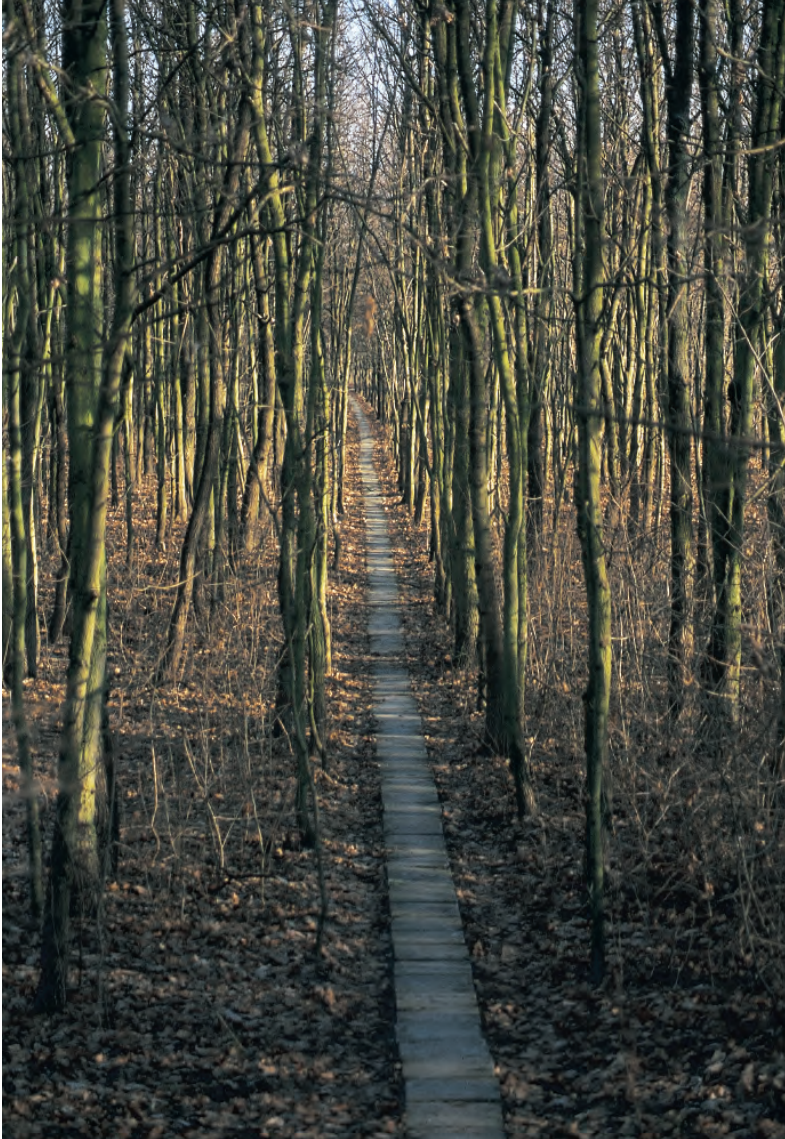
Két ismerős pont közötti távolság
olyan, mint ha tegnap lett volna.

HA NÉHA LEÜLÖK
ÉS NEM CSINÁLOK SEMMIT,
ÍZLELEM AZ IDŐT,
MÚLTAT, JELENT,
S TALÁN A JÖVŐT.

AZ UTOLSÓ LECKE

VAKOK HALLÁSÁVAL LÁTNÍ!
SÜKETEK LÁTÁSÁVAL HALLANI!

UTÓIRAT

Években a pillanatot, –
Fagyott valóságban
az álom hazugságot
– mely néha megadatott, –
Zuhatagban
a cseppnyi vallomást, –
Mondatok közt
a szótlán igazat, – egymást, –
Gyötrelemben a felemelőt, –
Szennyes halálban
a megváltó új csodát, hogy adjon erőt, –

A hitemet kerestem.

AZ UTOLSÓ LECKE
VAKOK HALLÁSÁVAL LÁTNÍ!
SÜKETEK LÁTÁSÁVAL HALLANI

Már volt

– megélve aztán kőbe zárva.

Már volt

– ami ezután jön.

AZ UTOLSÓ LECKE
VAKOK HALLÁSÁVAL LÁTNÍ!
SÜKETEK LÁTÁSÁVAL HALLANI!

Ha
az ember
mindent elveszít,
mikor már nincs tét,–
Visszkapja önmagát,
lappangó Istenét.

AZ UTOLSÓ LECKE
VAKOK HALLÁSÁVAL LÁTNÍ!
SÜKETEK LÁTÁSÁVAL HALLANI!

Személyekhez kötöm a személyeket,
akiket valaha is szerettem.

Holott
ami hiányzik nélkülük
lehet nem is ők,
hanem fényeik:
A bennük belül levők.

Odaát
nincs e világi lényeg.
Teretlen, időtlen
és ki tudja még milyen
az átvitt értelem:
A lélek.

Néha
ritka pillanatban,
mint kagylóból tenger zaja
zúdulnak vissza rád
félúton felejtett
barátok, anyák, apák

S ők
így mindnyájan egyben
– talán feloldva az óceánból
egy harmatcseppben –
Most füleembe dúdolják
a lemezjátszóra fel nem tett egyet
– Istenem végig hallottam, bennem zengett! –

Most füleembe dúdolják:

*Az utolsó dalt.
Az első egész dalt.*

AZ UTOLSÓ LECKE
VAKOK HALLÁSÁVAL LÁTNÍ!
SÜKETEK LÁTÁSÁVAL HALLANI!

Kalmár Zsolt

KÉPI GONDOLKODÓ—FOTÓGRÁFUS (1957)

Diplomáit szülővárosában, Debrecenben a Tanítóképző Főiskolán, Szegeden a József Attila Tudományegyetem pedagógia szakán, valamint a budapesti Iparművészeti és a linzi Johannes Kepler Egyetem közös képzésén, – művészeti – szervezői szakokon szerezte. Jelenleg Békéscsabán él.

Tagja a Körös Irodalmi Társaságnak, a Magyar Fotográfiai Alkotócsoportok Országos Szövetségének, a FIAP Nicolas Müller Regionális Fotóművészeti Műhelynek, valamint vezetője a békéscsabai Ifjúsági Ház és Általános Társaskör Berekméri Zoltán Fotóklubjának.

Tanítóként, középiskolai tanárként és főiskolai adjunktusként is ugyanazt vallotta: *Mindenki jó valamiben, s ha egy kicsit is tudjuk segíteni az embereket önmagukra-találási folyamataikban, már nem élünk hiába!* Szakmájához jelenleg is hű maradt, pedagógiai tanácsadóként dolgozik.

1976-ban szinte párhuzamosan kezdett el fényképezni, és vers-szerűeket írni. 1980 óta kiállító fotográfus, – képei és gondolatai eddig három kötetben jelentek meg. Diaképes élménybeszámolókkal, kiállításokkal járja szűkebb-tágabb környezetét, ahol a képek be-

mutatása mellett megosztja nézőivel azokat a mára már humorossá szépült, de történetük pillanatában drámainak ható élményeit is, amelyek öt földrész több mint félszáz országában érték egy-egy hátiszákos – zsíros kenyeres túra kapcsán. Képi gondolkodónak vallja magát. Ez alatt azt érti, hogy egy kép nem csak látvány, hanem rejtett üzenet is:

Üzenet, amely a lélekben játszódik le a lefényképezendő téma láttán. A mű az ő esetében tehát elválaszthatatlanul a kép és a szavakba öntött érzés egysége.

Saját megfogalmazásában: *A pillanat illata.*

KÉPJEGYZÉK

- 7 | *Portugál partok 10 e m magasból.*
- 9 | *Vasúti sín mellett kis növény, Balatonalmádi.*
- 11 | *Ókori szobor egy részlete Rómában, előtte mozdulatművész.*
- 13 | *Hegy félig felhőben a francia Alpokban.*
- 15 | *Kubai kisfiú egy elhanyagolt ház bejárati ajtajában, Havannában.*
- 17 | *Naplemente az Adrián.*
- 19 | *Női csizma reklám egy antik erkély alatt, Grazban.*
- 21 | *Pad Bali szigetén.*
- 23 | *Párás hajnal a Copacabanán Rióban.*
- 25 | *Női akt festmény egy krakkói utcán.*
- 27 | *Akropolisz, Athen.*
- 29 | *Siklóernyő Cipruson.*
- 31 | *Temető óriáskeréssel, Ciprus.*
- 33 | *Alagutak gyors egymásutánban, Szerbia.*
- 35 | *Félbe tört fenyő a Tátrában.*
- 37 | *Esőcsepp egy tavacskában Torockón, Erdély.*

- 39 | *Hegedűs a Duna-korzón, Budapest.*
- 41 | *Rég elsüllyedt csónak a plitvicei tavakban, Horvátország.*
- 43 | *Bontásra ítélt épület mögött óriásplakát, Gdansk.*
- 45 | *Nagy mediterrán fa égig érő ágakkal, Görögország.*
- 47 | *Indonéziában egy természetellenesen görbe fán ül egy bennszülött és medítál.*
- 49 | *Két bábufej egyik hajjal, másik nélküle, San Francisco.*
- 51 | *Nap sugárzik a felhő felett, Békésszentandrás.*
- 53 | *Egy fagyott bokor, mögötte az izzó nap, Berettyóújfalu.*
- 55 | *Hegydoldal, sífelvonó, szikrázó hó, Ausztria.*
- 57 | *Hosszú ösvény az erdőben, Békéscsaba.*
- 59 | *Sörösüveg a Balti-tenger partján, Lengyelország.*
- 61 | *Női akt szobor, Káptalanfüred.*
- 63 | *Alma piroslik egy száraz fán, Békéscsaba.*
- 65 | *Floridai szigetnyúlvány 10 e magasból.*

TÁMOGATÓK

GYERMEKLÁNCFŰ ALAPÍTVÁNY

DÉVAVÁNYA, MÁTYÁS U. 1.

COOP-HALAS

KERESKEDELMI ÉS SZOLGÁLTATÓ ZRT.

6400 KISKUNHALAS, KÖZTÁRSASÁG U. 7.

BALOGIT Kft.

6000 KECSKEMÉT, VÁGÓ U. 3.

MIMIKRON

ELEKTROMOS TERVEZŐ ÉS AUTOMATIZÁLÁSI Kft.

6000 KECSKEMÉT, VÁGÓ U. 1.

Dr. Baly Hermina

MENTÁLHIGIÉNÉS KÖZHASZNÚ ALAPÍTVÁNY

5600 BÉKÉSCSABA, Wlassich Sétány 4.

TYPOGRAFIKA Kft.

5600 BÉKÉSCSABA, BÁNÁT U. 59.

